Schůzka učitele s rodičem – nejčastější zádrhele z pohledu Linky pro rodinu a školu 116 000

JARMILA KUBÁŇKOVÁ

Zdaleka nejčastější potíží, se kterou se na Linku pro rodinu a školu 116 000 rodiče dětí školou povinných obracejí, je to, co můžeme souhrnně nazvat „komunikace se školou". Nejedná se přitom o určité téma (např. šikana, kázeňské potíže, studijní neúspěch dítěte) – mnohdy je obtížná komunikace samotná. Velmi často se odehrává formou schůzek rodič–učitel, a tak se dnes budeme věnovat zejména časoprostorovému uspořádání setkání rodičů s učitelem jejich dítěte.

Jako modelový příklad může posloužit toto líčení jedné z volajících: „Přišla jsem na konzultační hodiny k třídní učitelce své dcery. Potřebovala jsem s ní probrat dceřino chování, které jsem nezvládala ani já a asi ani ona ve škole. Třídní učitelka konzultovala ve třídě, seděla za katedrou a mě si posadila do první lavice. V průběhu naší konzultace opakovaně odcházela ze třídy na chodbu něco řešit s ostatními učitelkami. Působila roztěkaně a unaveně, nakonec mi začala vyprávět, jak i ona to má ve škole těžké. Odcházela jsem s pocitem, že jsem jí vlastně ještě přidělala další potíže."

Na podobné problémy narazil i jiný volající, který setkání s třídní učitelkou svého syna popsal následovně: „Chtěl jsem řešit chování spolužáků ke svému synovi. Ten mi opakovaně říkal, že mu někteří spolužáci nadávají. Třídní učitelka mi sdělila, že nemá čas se se mnou vybavovat a že se mi může věnovat jen pět minut. Mluvila se mnou na chodbě, kde nás míjeli žáci i jiní učitelé, s nimiž se zdravila a tím náš rozhovor stále přerušovala. Měl jsem dojem, že mě nevnímá."

Nutno podotknout, že v obou případech byla schůzka předem domluvená. Nicméně výše popsaný průběh schůzky rodiče se školou podle naší zkušenosti jen ztěžuje řešení toho, s čím rodič do školy přišel. Přitom by stačilo relativně málo, aby setkání probíhalo v daleko příjemnější atmosféře. Je dokonce velmi pravděpodobné, že mnohde tak i probíhá, jen z povahy naší služby se o těchto setkáních nedozvíme. Pojďme tedy na chvíli odhlédnout od toho, co bylo obsahem sdělení, a podívejme se, jak by mohl vypadat ideální průběh schůzky.

Z našich zkušeností vyplývá, že vyjma některých akcentovaných osobností rodiče přicházejí do školy až v okamžiku, kdy se jim **situace jejich dítěte zdá vážná a potřebují pomoc**, a že potíže jejich dítěte **narušují jejich sebeobraz dobrého rodiče** (dobrý rodič je v představách mnohých ten, který má bezproblémové dítě). **Přicházejí tedy s určitými obavami, možná s pocitem selhání ve vlastní rodičovské roli a v okamžiku, kdy už situace nějakou dobu trvá** a oni dosud nenalezli vhodné řešení. **Nicméně i kdyby tomu tak nebylo, chtějí-li učitelé, aby k jejich profesi veřejnost přistupovala se stejným respektem jako k jiným profesím, měli by k ní takto přistupovat i oni sami.** Schůzky s rodiči jejich žáků by tedy měly probíhat podobně, jako probíhají jiné schůzky mezi dospělými lidmi, kteří se potřebují domluvit o důležitých otázkách a nalézt společný postup.

Obvykle je vhodné pohlídat si tyto tři základní „fyzické" parametry schůzky:

1) Místo schůzky

Jednoznačně se vyplácí, má-li každý učitel možnost využít místnost, kde může konzultovat s rodiči mezi čtyřma očima. Je to stejné jako u návštěvy advokáta nebo lékaře – většině z nás není příjemné rozebírat osobní, citlivé, mnohdy nepříjemné věci před cizími lidmi, natož vestoje.

2) Uspořádání místnosti

Učitel i rodič by měli mít k dispozici taková místa k sezení, která naznačují jejich rovnost. To znamená, že učitel nemůže posadit rodiče do lavice a sám zůstat za katedrou (a to mnohdy ještě na stupínku) a domnívat se, že tímto krokem vytvořil podmínky k partnerskému jednání. Místa k sezení by měla být co nejpodobnější i z hlediska komfortu, a pokud by měl někdo „nárok" na lepší místo, pak je to rodič jako host, nikoliv učitel jako „domácí".

Mezi rodičem a učitelem by také měl být co nejotevřenější prostor. Pokud učitel mezi sebe a rodiče vyrovná hrneček s kávou, sklenku s vodou, plastový kelímek s tužkami a stolní kalendář jako „hradbu", průběh jednání to ztíží.

3) Domluva na délce schůzky a následných krocích

I zde se vyplatí vzít si příklad z jakýchkoliv jiných jednání. Vyplácí se, když učitel rodiče seznámí se skutečností, jak dlouho se mu může věnovat (a sladit to s možnostmi rodiče) a jaké další kroky budou následovat po úvodní schůzce. I kdyby mělo setkání končit domluvou, že učitel informace a další postup bude konzultovat s kolegy (vedením, školním psychologem) a dá rodiči do týdne vědět, jak bude se situací dále naloženo, je to legitimní a chytré – učitel by měl spolurozhodovat o době, kterou na řešení situace potřebuje.

Stručně shrnuto – schůzka rodiče s učitelem by měla kopírovat to nejlepší ze schůzek jiných profesionálů s jejich „klienty" – nikým a ničím nerušené místo, předem stanovená doba setkání a jasně dohodnuté výstupy. Pokud k tomu učitel nabídne rodiči ještě něco k pití (ve stresu častěji vysychá v ústech), má velmi dobře nakročeno k úspěchu celého jednání.

Kontaktujte nás
116 000
NONSTOP

116000@cestazkrize.net
Na e-maily odpovídáme do pěti pracovních dnů.
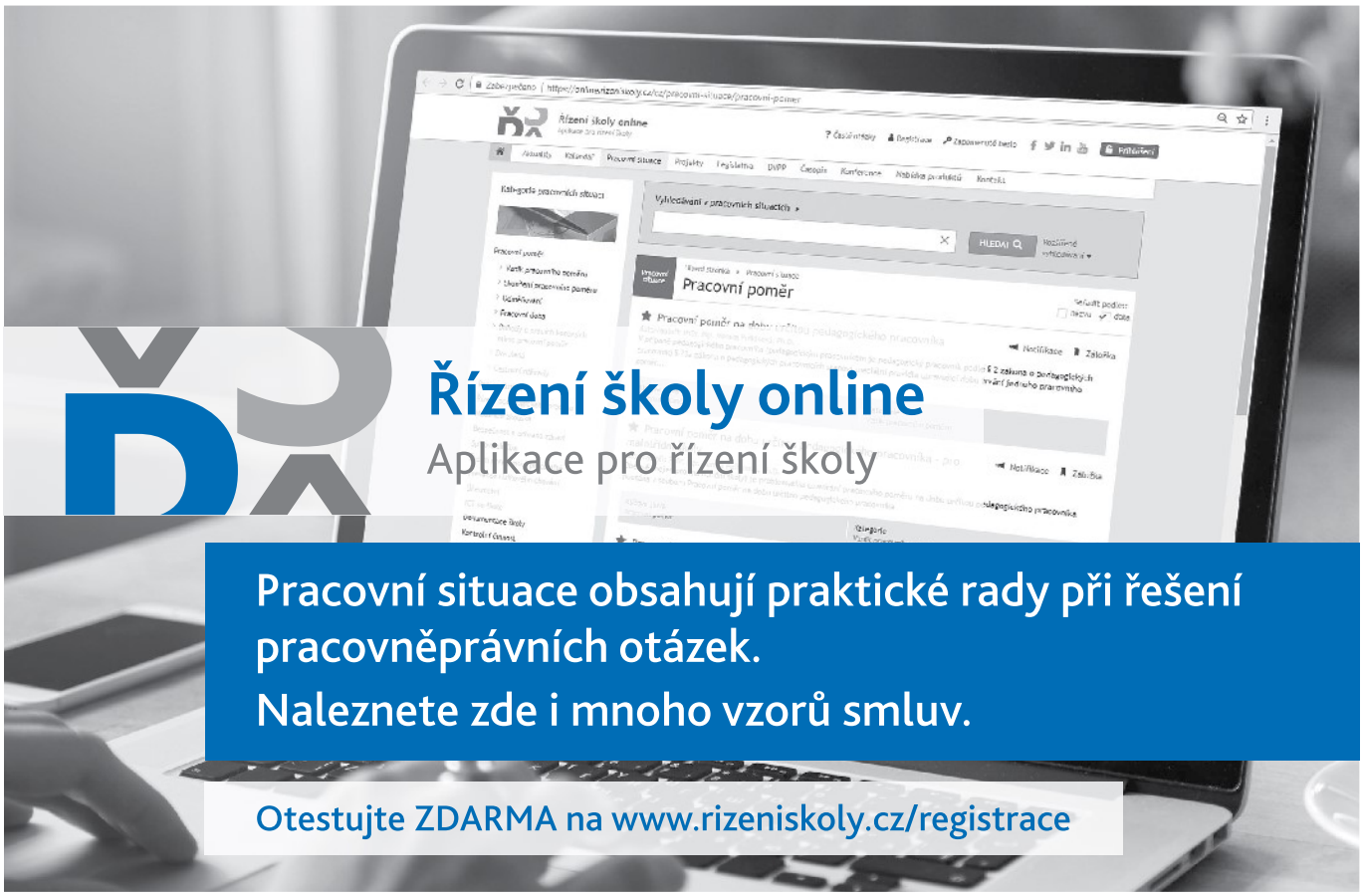
Mgr. Jarmila Kubáňková, Ph.D.,
metodička služeb 116 000 a 116 123,
statutární zástupkyně Cesta z krize, z. ú.